

Please write clearly in block capitals.

Centre number

Candidate number

Surname

Forename(s)

Candidate signature

I declare this is my own work.

A-level

Modern Hebrew

Paper 1 Reading and Writing

Time allowed: 2 hours 30 minutes

Materials

For this paper you must have:

- insert for Section A Questions 3 and 4 (enclosed).

Instructions

- Use black ink or black ball-point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Section A and **one** question in Section B.
- You must answer the questions in the spaces provided. Do **not** write outside the box around each page or on blank pages.
- If you need extra space for your answer(s), use the lined pages at the end of this book. Write the question number against your answer(s).
- Do all rough work in this book. Cross through any work you do not want to be marked.

Information

- The marks for questions are shown in brackets.
- The maximum mark for this paper is 85.
- You must **not** use a dictionary.
- You should note that the quality of your written language in both Modern Hebrew and English will be taken into account when marks are awarded.
- In the summary question you should write no more than 90 words. You should write in full sentences, using your own words as far as possible.
- This paper is divided into two sections:

Section A	Reading and Translation	45 marks
Section B	Writing (Research Project)	40 marks

For Examiner's Use	
Question	Mark
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
TOTAL	

Advice

- You are advised to allocate your time as follows:

Reading and Translation	1 hour 15 minutes approximately
Writing (Research Project)	1 hour 15 minutes approximately

Section A

Reading and Translation

Answer **all** questions in the spaces provided.

שָׂרָה ויעל.

0 1

לפניכם קטע מתוך הסיפור "לילת הרוח" מאת הסופר פרץ סמולנסקין:

בת עשר שנים היתה יעל וכבר דיברו אנשי העיר על יופיה, חוכמתה וטוב ליבה. היה לה כישרון ללמוד שפות וגם קול יפה לשיר. שָׂרָה, אמא של יעל, לא מנעה מיעל בְּתָה את לימודי השירה. היא אמרה בליבה כי הלימודים האלה יוסיפו חן לנערה תמימה וצנועה. היא לא רצתה שיעל תתחתן עם אחד הבחורים הפשוטים בעיר. אין ספק שכאשר היא תגדל, יעל תתחתן עם איש חשוב מעיר-הבירה. אנשי העיר דיברו ביניהם ואמרו כי לא ראוי שבת-ישראל טובה תלמד שפות זרות ושירה, אבל אף אחד לא העז לדבר נגד שָׂרָה, מפני שהיא היתה בת של רב צדיק ואלמנה של איש מפורסם בחוכמתו. בנוסף לכך, שָׂרָה עצמה היתה ידועה כאישה צנועה וישרה.

יעל למדה שפות ושירה והצליחה מאוד בלימודיה. מפעם לפעם היא אירחה בביתה נערות שלא היו מבנות-ישראל וגם המורים אשר לימדו אותה, לא מבני ישראל היו. יום אחד עשתה שָׂרָה מעשה שלא ייעשה בין בני-ישראל. היא נתנה ליעל, בְּתָה ללכת לתיאטרון לשמוע שירים ולראות ריקודים לא צנועים. אנשי העיר כעסו מאוד ודרשו משרה ויעל לעזוב את העיר.

ענו על השאלות הבאות:

מדוע שָׂרָה חשבה שהלימודים יעזרו ליעל?
[1 mark]

0 1 - 1

מה היתה התוכנית של שָׂרָה לעתידה של יעל?
[1 mark]

0 1 - 2

מדוע אנשי העיר לא דיברו נגד שָׂרָה? (שלושה פרטים)
[3 marks]

0 1 - 3

0 1 . 4

מה אתם יודעים על המורים של יעל בבית-הספר?
[1 mark]

0 1 . 5

מדוע אמרו אנשי העיר לשרה וליעל לעזוב את העיר? (שני פרטים)
[2 marks]

8

Turn over for the next question

Turn over ►

0 2

תפקידה של התקשורת במערכת הבחירות.

קראו את המאמר הבא, מתוך אתר אינטרנט, על תפקידה של התקשורת במערכת הבחירות בישראל.

התקשורת בישראל ממלאת תפקיד חשוב ביותר במערכת הבחירות. התקשורת מספקת לציבור מידע על המצב הפוליטי, החברתי והכלכלי במדינה. היא מדווחת על הצלחות מדיניות וכלכליות, אך גם מותחת ביקורת על נבחרי הציבור. הטלוויזיה, העיתונות והרשתות החברתיות משפיעות על דעת הקהל ומקיימות את העקרונות הדמוקרטיים החשובים של: **"זכות הציבור לדעת"** ושל **"הזכות לחופש הביטוי"**.

במערכת הבחירות בישראל, רוב המידע מגיע אל הציבור דרך התקשורת, דרך החדשות והפרשנות הפוליטית של מומחים אשר מסבירים את המידע, או דרך שידורי-התעמולה של המפלגות בטלוויזיה.

הסיקור התקשורתי מעלה הרבה שאלות עקרוניות: האם מותר לפרסם מידע שעלול לפגוע בבטחון המדינה? האם לתקשורת יש זכות לחדור לחייהם הפרטיים של נבחרי הציבור? האם התקשורת יכולה לאפשר פרסום דעות הפוגעות בקבוצות מסויימות בחברה?

הרבה אנשים בארץ מותחים ביקורת על הסיקור של מערכת הבחירות. הם טוענים כי הדרך בה עיתונאים ופרשני-טלוויזיה מדווחים על המפלגות השונות ועל הממשלה, אינה אובייקטיבית, אלא מושפעת מהדעות הפוליטיות של אנשי התקשורת. יש הטוענים גם שהתקשורת מנסה להיות פופולארית ולכן היא מדווחת על התחרות בין המפלגות השונות בסקרי דעת-הקהל, או על התנהגותם של אנשי הציבור, במקום לתת מידע על התוכניות המדיניות והכלכליות של המפלגות השונות.

בתקופה שלפני הבחירות בישראל, המפלגות השונות משדרות שידורי-תעמולה, בהם הן מציגות את המועמדים שלהן ומסבירות מה המפלגה מתכננת לעשות כאשר היא תהיה בשלטון. יש הטוענים ששידורי תעמולת-הבחירות מבזבזים את כספי הציבור ומנצלים את זמן השידור, כדי להפחיד את הבוחרים ולהתקיף, באופן אישי, את מנהיגי המפלגה היריבה. מצד שני, תשדירי הבחירות מאפשרים לציבור להכיר את המועמדים ואת הדעות והרעיונות שלהם.

התקשורת חייבת להיות אמינה, הוגנת ומאוזנת, מכיוון שהיא האמצעי העיקרי להשתתפות הציבור בדמוקרטיה.

0 3

See Insert for text.

קהילה יהודית ייחודית במרכז-אפריקה.

לפניכם קטע שנלקח מתוך אתר עיתונות ישראלי באינטרנט.
כתבו את האות הנכונה במשבצת.

0 3 . 1

במזרח אוגנדה אפשר לראות...

א	אמבולנסים של מגן-דויד אדום.
ב	סמלים יהודיים בפתחי הבתים.
ג	ציורי-קיר מפתיעים.

[1 mark]

0 3 . 2

האיש שהקים את קהילת ה"אבאיודאיה" היה...

א	סוחר יהודי מירושלים.
ב	איש חשוב במדינה.
ג	איש מכפר קטן באזור.

[1 mark]

0 3 . 3

קהילת ה"אבאיודאיה" הוקמה לפני כ...

א	אלפיים שנה.
ב	חמש מאות שנה.
ג	מאה שנה.

[1 mark]

0 3 . 4

אנשי הקהילה למדו על מנהגי-היהדות...

א	מאנשי-דת יהודיים, אשר נשלחו לאוגנדה.
ב	מספרים שנשלחו מישראל.
ג	מיהודי אשר עבר בכפר שלהם.

[1 mark]

0 3 . 5

הקשר בין הקהילה לארגונים יהודיים בעולם התחיל...

א	לפני שנים אחדות.
ב	לפני כמאה שנים.
ג	עם קום מדינת ישראל.

[1 mark]

0 3 . 6

הרב, העומד בראש הקהילה הוא...

א	מאוגנדה.
ב	מארצות-הברית.
ג	מישראל.

[1 mark]

0 3 . 7

למנהיגים הדתיים בישראל יש בעיה עם קהילת ה"אבאיודאיה"...

א	מפני שהם לא חוגגים את חגי-ישראל.
ב	מפני שהם לא מתפללים בעברית.
ג	בגלל הדרך שבה הם התגיירו ליהדות.

[1 mark]

0 3 . 8

ישראלים המבקרים בקהילת ה"אבאיודאיה", מתקבלים...

א	בחשדנות ובפחד.
ב	באהבה ובשמחה.
ג	רק אם שילמו על הביקור.

[1 mark]

8

Turn over ►

0 4

See Insert for text.

התפתחות תעשיית ה"היי-טק" בישראל.

קראו את הקטע הלקוח מתוך אתר אינטרנט ישראלי.

0 4 . 1

מה גרם למדינת-ישראל לפתח טכנולוגיה מתקדמת בשנים הראשונות לקיומה?

[1 mark]

0 4 . 2

מדוע התחילה ישראל לפתח טכנולוגיה צבאית באופן עצמאי?

[1 mark]

0 4 . 3

מה הסיבה לכך שמדינת-ישראל השקיעה כספים בתחום ה"היי-טק" המסחרי?

[1 mark]

0 4 . 4

איך השפיע הסכם השלום עם מצרים על ענף ה"היי-טק"? (שני פרטים)

[2 marks]

0 4 . 5

מדוע, לפי הטקסט, ענף ה"היי-טק" מתאים לאופי הישראלי? (שני פרטים)

[2 marks]

7

Turn over for the next question

Turn over ►

There are no questions printed on this page

*Do not write
outside the
box*

**DO NOT WRITE ON THIS PAGE
ANSWER IN THE SPACES PROVIDED**

Section B**Writing (Research Project)**

Answer the question on the research topic you have studied.
You must answer on **one** research topic only.

Either

0	6

Equality in Israeli Society

or

0	7

War and conflict in Israel

or

0	8

Israeli music

or

0	9

Peace movements in Israel

For each research topic there is a reading passage and an essay title.

Using the information from the reading passage and linking this information to your own research, write an essay in **Modern Hebrew** of approximately **300 words**.

The marks are allocated as follows:

10 marks for comprehension of the reading passage

10 marks for quality of language

20 marks for cultural knowledge

Total: [40 marks]

Turn over for the next question

Turn over ►

0 6

Equality in Israeli Society

לפניכם קטע מתוך בלוג ישראלי.

נשות-הכותל

"נשות-הכותל" היא קבוצה של נשים דתיות, מזרמים שונים ביהדות, אשר מתכנסות, בכל ראש-חודש עברי, ברחבת הכותל-המערבי לתפילה חגיגית. הן מתפללות עם סידור-תפילה מיוחד, אשר מתאים לתפילה משותפת של כל הזרמים ביהדות. כחלק מהתפילה, הן קוראות בתורה וחלקן אף מתעטפות בטלית.

הרעיון של נשים, אשר קוראות בתורה ומתעטפות בטלית על יד הכותל-המערבי, גורם לכעס רב, בעיקר מצד הציבור החרדי, שרבים מאנשיו מנסים למנוע מנשות-הכותל לקיים את התפילה, מקללים אותן ואפילו משתמשים באלימות נגדן.

אירגון "נשות-הכותל" נוסד בסוף שנות השמונים, על ידי קבוצה של שבעים נשים יהודיות, שביקשה לקיים תפילה הלכתית-אורתודוקסית, בראש-חודש, בכותל-המערבי. מטרתו של האירגון היא, לאפשר לנשים להתפלל, באופן חופשי, במקום המקודש ביותר ליהודים. המאבק על התפילה החופשית של הנשים בכותל, מסמל לדעתן את המאבק נגד חוסר השוויון והפגיעה בזכויותיהן של נשים, בתחומים רבים בחברה הישראלית.

מנהיגים חרדיים רבים, טוענים שהמאבק של "נשות-הכותל" נועד לפגוע ברגשותיו של הציבור החרדי. קבוצת נשים חרדיות הקימה את אירגון "נשים למען הכותל", אשר מגייס נשים חרדיות רבות להגיע לכותל בראש-חודש ולמלא את עזרת-הנשים על-יד הכותל. זאת על מנת ש"נשות-הכותל" לא ימצאו מקום לקיים את התפילה שלהן.

מנהלת-הכותל ועיריית-ירושלים ניסו למצוא פתרונות שונים, כדי לאפשר ל"נשות-הכותל" לקיים את התפילה מבלי לפגוע ברגשות הציבור החרדי. בשנת 2000 קבע בית הדין הגבוה לצדק שיש לאפשר ל"נשות-הכותל" לקיים את התפילה. חברי-כנסת חרדיים יזמו הצעת-חוק שתמנע מנשים לקרוא בתורה, להתעטף בטלית או להניח תפילין ברחבת הכותל המערבי. ההצעה הזאת לא התקבלה.

חברות התנועה נעצרו מספר פעמים על ידי המשטרה ונלקחו לחקירה, בטענה שהן פוגעות ב"שלום-הציבור". בית-המשפט המחוזי בירושלים דחה את טענת המשטרה וקבע שהתפילה של נשים ברחבת הכותל אינה עבירה על החוק.

כתבו חיבור בן שלוש מאות מילים בערך, בעברית, על הנושא הבא. השתמשו במידע מתוך הקטע שקראתם וקשרו אותו למידע שרכשתם במחקר שעשיתם בעצמכם.

ערכו השוואה בין המאבק של "נשות-הכותל" לבין המאבק לשוויון-זכויות של קבוצות מיעוט אחרות בישראל.

באיזו מידה, לדעתכם, מדינת-ישראל מצליחה להעניק זכויות שוות לכל אזרחיה?

[40 marks]

Turn over ►

0 7

War and conflict in Israel

לפניכם קטע מתוך אתר אינטרנט ישראלי.

מלחמת יום-הכיפורים

ביום הכיפורים, שבת, ה-6 באוקטובר 1973, אחר-הצהריים, הופתעו כל תושבי ישראל לשמוע אזעקה של סירנות וקריאה לכל חיילי המילואים להתגייס לצבא באופן מיידי.

מדינת ישראל הופתעה בעקבות התקפה משולבת של הצבא המצרי מדרום והצבא הסורי מצפון. בדרום, במדבר סיני, הצליחו המצרים לחצות את תעלת סואץ ולכבוש את רוב המוצבים של קו ההגנה הראשון של צה"ל. הצבא המצרי הקים גשרים גדולים על תעלת-סואץ והעביר לתוך מדבר סיני טנקים, תותחים וטילים נגד מטוסים. בצפון, הצליח הצבא הסורי לכבוש את מוצב החרמון ולחדור אל דרום רמת-הגולן. כל התושבים הישראליים פונו מרמת-הגולן וצה"ל נערך לבלום את המתקפה.

בשלב הבא, פתח צה"ל במתקפה, שנועדה להדוף את הצבא הסורי מרמת הגולן ולהתקדם לתוך שטח סוריה. בדרום, צה"ל בלם את התקדמות הצבא המצרי, בעזרת חיל-האוויר. רק לאחר שהצליח להדוף את הסורים בצפון, התחיל צה"ל במתקפה על הצבא המצרי, בדרום. לאחר קרבות קשים ומרים, בהם השתתפו מאות טנקים, הצליחו כוחות צה"ל לחצות את תעלת-סואץ לצד המצרי ולנתק את דרכי האספקה של רוב הכוחות המצריים. לקראת סוף המלחמה, צה"ל הגיע למרחק של כמאה קילומטרים מבירת מצרים, **קהיר**. בצפון הגיע צה"ל למרחק של 35 קילומטרים מבירת סוריה, **דמשק**.

במהלך המלחמה, ברית המועצות (רוסיה) תמכה במצרים ובסוריה וסיפקה להן כלי-נשק, טילים ומטוסים ואף איימה להתערב במלחמה. ארצות-הברית תמכה בישראל ואף הקימה "רכבת אווירית" של מטוסים אמריקאיים, שהעבירו נשק לישראל. ארצות-הברית גם הביאה לסיום המלחמה.

למרות הנצחון הצבאי של ישראל, המלחמה גרמה להרגשה קשה בחברה הישראלית. חיילים רבים נהרגו במלחמה, ישראל נאלצה לסגת מהשטחים שכבשה בסוריה ובמצרים, בגלל לחץ אמריקאי. מצד שני, ארצות-ערב הבינו שאי-אפשר לנצח את ישראל במלחמה.

0 8

Israeli music

לפניכם קטע מתוך העיתונות הישראלית.

מוזיקה מזרחית בישראל

בשנים שלפני קום המדינה, חיפשו מוזיקאים רבים את הדרך ליצור מוזיקה ישראלית מקורית. הם שילבו בין המוזיקה המערבית שהם הביאו איתם מאירופה והמוזיקה המזרחית, המוזיקה של ארצות ערב והים התיכון. זמרים ישראלים באותה התקופה, כמו **שושנה דמארי**, שרו בסגנון מזרחי והדגישו אותיות גרוניות כמו ע' ו-ח'.

דווקא בסוף שנות החמישים, לאחר העלייה הגדולה של יהודים מארצות ערב, החלה התרחקות בין המוזיקאים המזרחיים, לבין הממסד התרבותי, האשכנזי ברובו, ששלט בכל תחנות הרדיו והטלוויזיה. עד סוף שנות השבעים, נחשבה המוזיקה המזרחית כנחותה ולא מתאימה להשתלב במוזיקה ה"ישראלית". זמרים ששרו בסגנון מזרחי, לא הושמעו ברדיו ולא הופיעו בטלוויזיה.

למרות כל הקשיים והאפליה, המשיכה המוזיקה המזרחית להתפתח, באופן פרטי, בערים ובשכונות של יוצאי ארצות ערב. זמרים מזרחיים הופיעו במסיבות ובחתונות ומוזיקאים השתמשו בכלי-נגינה "מזרחיים" כמו **דרבוקה, עוד** (מעין גיטרה ערבית) ו**סיטאר**.

המצאת הקלטות (קסטות) והיכולת להקליט את השירים באופן עצמאי (לא באולפן הקלטות), פתחה שוק חדש למוזיקה המזרחית. חנויות רבות, באזור תחנת-האוטובוסים המרכזית, התחילו למכור קלטות של זמרים מזרחיים מפורסמים. בעקבות ההצלחה של הזמרים האלה, התחילו תכניות מסויימות ברדיו, להשמיע שירים מזרחיים ואפילו נפתח פסטיבל הזמר המזרחי, אשר הוקרן בטלוויזיה כל שנה.

בשנת 1982 זכה בפסטיבל הזמר **זוהר ארגוב**, עם השיר "הפרח בגני". ההצלחה האדירה של **זוהר ארגוב**, הפכה אותו ל"מלך המוזיקה המזרחית". גם הצלחת האלבום "שירי-תימן" של הזמרת **עופרה חזה**, ששילבה מוזיקה תימנית עם מוזיקת פופ ורוק, הפכה אותה לכוכבת בינלאומית.

בסוף שנות התשעים, הפכה המוזיקה המזרחית לאחד הזרמים העיקריים במוזיקה הישראלית. זמרים מזרחיים, כמו **אייל גולן ושרית חדד**, זכו בתואר "זמר-השנה". כיום מוזיקאים ישראלים רבים משלבים ביצירתם מוזיקה מזרחית, יחד עם סגנונות מערביים כמו פופ ורוק.

לפניכם קטע מתוך אתר אינטרנט ישראלי.

אייבי נתן – "טייס השלום"

אייבי נתן, בעל מסעדה מצליחה בתל-אביב, החליט שהוא צריך לפעול למען קידום השלום בין ישראל ומצרים. הוא קנה בכספו מטוס קטן, צבע אותו בצבע לבן וכתב עליו את המילה "שלום" בעברית, ערבית ואנגלית. בפברואר 1966, המריא **אייבי נתן** מישראל וטס למצרים, במטרה להיפגש עם נשיא מצרים, **נאצר**, ולבקש ממנו לפעול למען הסכם שלום עם ישראל. המטוס של **אייבי נתן** הגיע למצריים ונחת בשדה-התעופה **בפורט-סעיד**, אבל המצרים לא הסכימו לתת לנתן להיפגש עם הנשיא ושלחו אותו בחזרה לישראל. אנשים רבים בישראל חשבו שאייבי נתן רק רוצה להיות מפורסם ולא נאבק למען השלום, אך **דויד בן-גוריון** כתב בעיתון, שהטיסה למצרים היתה בעלת חשיבות מוסרית ומדינית. **אייבי נתן** קיבל את פרס-השלום מהאפיפיור ברומא ונפגש עם פוליטיקאים ואנשי-רוח חשובים בעולם, כדי לקדם את רעיון השלום.

בשנת 1968 **אייבי נתן** טס פעם נוספת למצרים, אך גם הפעם לא נתנו לו להיפגש עם הנשיא והוא חזר לישראל. בארץ הוא עמד למשפט על מעבר הגבול ללא רשות ונשלח לכלא.

בשנת 1973 הוא מכר את המסעדה שלו ובכסף קנה אונייה וציוד להקמת תחנה לשידורי-רדיו. לאחר קשיים רבים, התחילו שידורי-הרדיו של "קול השלום". התחנה שידרה מוזיקה פופולארית ובין שיר לשיר, דיבר **אייבי** על הצורך באהבה ובשלום. תחנת הרדיו של קול-השלום זכתה לפרסום ולהצלחה רבה. את הכסף שהרוויח מהפרסומות ברדיו, תרם **אייבי נתן** לבתי-חולים ולילדים במחנות פליטים.

תחנת הרדיו "קול-השלום" המשיכה לשרת במשך עשרים שנה. במשך התקופה הזאת, המשיך **אייבי נתן** לפעול למען השלום וניסה לארגן שיחות בין מדינת ישראל לבין מדינות ערב השכנות. גם אחרי שנסגרה תחנת הרדיו, הוא המשיך להשתתף בכנסים בינלאומיים ולגייס כספים, כדי לעזור לפליטים ולנוקקים בכל העולם.

There are no questions printed on this page

*Do not write
outside the
box*

**DO NOT WRITE ON THIS PAGE
ANSWER IN THE SPACES PROVIDED**

